

Psalm 139: 1-12
1 koningen 17

Elia en de weduwe te Serpath. ①

Broeder en Zuster in Jezus Christus

- De verhalen rond **Elia** vinden wij terug in het eerste boek - "Koningen". Elia: een heel bijzonder iemand, wiens naam betekent "Mijn here is God". Elia moet een grote impact gehad hebben in de o.t.-geschiedenis.
- In het N.T. is hij een van de meest genoemde profeten. Als wij het eerste boek "Koningen" lezen, begrijpen wij dat het in Israël qua uitspattingen en afgoderij steeds erger wordt.
- **Israël** wilde een koning "net als zijn buurlanden" - en het kreeg een koning. Israël ging steeds meer de leefgewoontes van zijn buurlanden aannemen, en het maakte zich steeds minder druk erover dat het **zijn identiteit als volk van God prijs gaf en vergat**. (gelijklopend met christenenwereld van vandaag)
- **Koning Achab** regeerde over Israël. Koning Achab regeerde **net als** alle koningen van de omliggende landen. **Hij deed zijn best**.
- Hij zorgde ervoor dat hij zich kon **"profileren"** oftewel dat hij **"van betekenis"** was tegenover die landen.
- Hij zorgde ervoor **prachtige** en ook **versterkte** steden te hebben. **Hij bouwde een militair apparaat uit waar de buurlanden nog eens van opkeken.**
- **Politiek bedrijven** en **oorlogvoeren** kon hij net zo goed als zijn **buurlanden**
... Israël was zijn God (aan het) vergeten ...
- En Achab, hoe zouden wij het anders

verwachten, trouwde met een koningsdochter:
Izebel, dochter van Ethbaäl, koning van Sidon.

stad in Fenicië

(1 kon 16:31)

x In Sidon vereerde men de Baäl

- En dat huwelijk, aldus de Heer, mocht er nooit geweest zijn. Dat huwelijk zorgde ervoor dat vanuit Sidon de Baalscultussen zich vrij in Israël konden vestigen.

→ **Baäl**: Dat hield in: "greep" hebben; "controle" hebben, en het "in eigen handen hebben" van alles waarvan je als individu en als volk moest leven. Dat was welvaart, vooruitgang, onafhankelijkheid, vruchtbaarheid

kinderen krijgen

..... zonder er rekening mee te houden met hoe de God van Israël het wil. (Is ook deze toestand niet best te vergelijken met de tijdsgeest van nu?) Het verschil tussen de leefwijze van het Godsvolk en dat van de buurlanden werd steeds minder zichtbaar

→ En in dat koningschap stuurt God Zijn profeet Elia. Vrij plotseling. Zijn naam alleen al is een getuigenis: "Mijn Heer is God". Elia komt met de aanzegging: "Geen regen of dauw, tenzij op mijn woord".

uit Tisbe, Gilead

- Dit werd hem niet in dank afgenomen, en, toen Israël zag dat dat werkelijkheid was, moest Elia vluchten. Op ingeving van de Heer ging hij verblijf houden bij de beek Krith.
- Zijn leven werd tot een kluisenaarsleven.
- De natuur zorgde voor hem. Naar Gods belofte zouden de raven hem voedsel brengen.
- En hij kon drinken uit de beek. Dat doet ons nadenken: Geen regen: dat betekent hongersnood
- En dat is een hongersnood die Israël zichzelf over het hoofd haalde. En dat is een hongersnood waar óók de profeet Elia onder zou lijden.

- En toch: vaak op heel andere manier dan welke wij verwachten, zorgt God voor zijn kinderen.
- Ook voor Elia moet het twijfel, en benaauwden geweest zijn. Menselijk.
- De droogte zorgt ervoor dat het beekje langzaam uitdroogt. De raven verminderen hun ^{ook}regelmaat. Elia had vertrouwen, maar toch... Beetje een probleem zo, waar ook wij soms mee zitten....
- Alles zegt hem dat zijn verblijf (dat ± 2 jaar duurde) daar ten einde loopt. De hongersnood wordt dramatisch. „Zou Hij, die zijn volk water gaf in de woestijn, in deze niet voorzien?... „Geduld“: wat een mooie gave...
- En dan komt opnieuw het woord van God tot Elia: „Ga naar Sarfath“... „Zie Ik heb een weduwe geboden u daar te verzorgen“.
- Jezus zegt dat er in Israël veel weduwen waren in de dagen van Elia... (Lk 4:25)
- Elia ging. Het dorpje Sarfath, waar hij heen moest, ligt in het huidige Libanon.
- Ook daar was er hongersnood. Libanon, toen heette het „Fenicië“, was het baalsland bij uitstek. Maar met het onderduiken van de profeet was ook de genade van God als ondergedoken.
- Elia ging. Hij verliet de plaats die hem een zekere veiligheid geboden had. Hij verliet de raven; roofvogels die niemand liefheeft, omdat ze als ongeluksboden gelden, maar die bij momenten zijn enige gezelschap waren.

- Het geloof van Elia deed hem ten volle voor de wil van God buigen. Geloof was voor hem, in zijn zo verarmde en penicbele toestand de enige uitweg.
- Broeder en zuster, ^{mog} kan Elia hier voor ons een voorbeeld zijn? Hoeveel christenen zijn er niet, die hun God hebben ^{gewoon} naast de vele andere dingen in hun leven? Hun geloof is er nog wel, maar het dreigt steeds meer op de achtergrond te gaan liggen. Hun geloof dreigt voortdurend in koortsluiting te komen met hun ander, hun dagelijks leven. Daar is Elia: "God vóór alles". "elkijn geloof vóór alles". "elkijn Here is God". En wij: kunnen wij zeggen "Mijn Here is God"? Kunnen wij zeggen: "Neem mijn leven, laat het Heer, toegewijd zijn tot Uw eer" zoals het lied het laat bezingen?
- Elia verliet zijn verblijfplaats, en ving de reis aan naar Zarfath. Een reis van ± 200 km. Eerst door het heilige land dat er toen uiterst onheilig uitzag: Geteisterd door de macht van de dood: uitgedroogde akkers, gestorven dieren, blakerende zon, tragiek.... Gevolg van het feit dat Israël de springader van het leven verlaten had...
- In Fenicië zou Elia net hetzelfde zien als in Israël: droogte en verdorring. Het enige wat hij had was die belofte:

"Zie, Ik heb daar een weduwe geboden u te verzorgen." 200 km ver. Gezien de nood van het land zal Elia wel geen lastdier ter beschikking gehad hebben.

- Een voettocht van 200 km gedurende welke wel veel door z'n hoofd zal gegaan zijn.

Vragen :

"Wie is die weduwe die mij zal verzorgen?"

"Hoe zal ik haar herkennen?"

"Betekent dat het einde van mijn ontberingen?"

- Elia ontmoet helemaal niet wat hij verwachtte.

- Niet iemand die hem opnieuw boven de armoedegrens zou helpen. Niet een rustigere tijd in zijn leven. Integendeel.

- Een arme vrouw, die houdt aan 't sprokkelen^{is}.

- Een weduwe, die hem zelfs dát niet kan geven wat de raven hem brachten.

- Een weduwe die reeds in de schaduw van de dood wandelt. Haar naam wordt niet genoemd; dat is van betekenis: het kan iedereen zijn.

- Met wat zij heeft is zij één maaltijd van de dood verwijderd.... Niet bemoedigend voor Elia; Hij ziet: —

- wanhoop, en misschien een droevige berusting in een zeer nabijgekomen dood....

- Maar ook bij Elia^{zelf} waren uitputting en dorst van zijn gezicht te lezen....

- En dan gebeurt iets heel wonderlijks: Op de vraag van Elia om een weinig voedsel

antwoordt de vrouw met een „Zo waar de Here uw God leeft...” en dan openbaart zij het ontzettende van haar toestand.

„Zo waar de Here uw God leeft”: uitspraak van iemand, een vereenzaamde, straatarm, in het land van de Baäl-aanbidders.

- gelovend in de God van Israël.

- rekeninghoudend met de God van Israël.

- En de vrouw doet wat haar hart haar ingeeft: ingaan op het verzoek van de profeet.

- Eerst moet de vrouw voor Elia zorgen. En pas dan zorgt ze voor haar zoon (10 jaar) en voor haarzelf. Eerst moet ze zorgen voor de drager van Gods Woord.

- Doet dit ons niet denken aan een uitspraak van Jezus: „Zoekt eerst het Koninkrijk Gods, dan zullen u de andere dingen toegeworpen worden”.

→ Echt hulphoevende mensen: herkennen wij ze nog wel? Herkent de Westeuropiaan van de 21^e eeuw ze nog wel? Als iemand ons om „hulp” vraagt, dan zouden wij ons al direkt afvragen wat er ACHTER die vraag zit. Dan zouden wij vlug geneigd zijn om hem naar „bevoegde instanties” te sturen. Zo doen wij het, als wij rijk zijn aan zilver en goud...

- In arme landen gaat het veelal opvallend anders. (in zoverre ze door het Westen nog niets wijsgemaakt zijn, en nog geen wapen in de hand geduwd kregen)

X en uit het volk.

X dan vinden wij dat al heel ongewoon

[ons] om „hulp” vraagt, dan zouden wij ons al direkt afvragen wat er ACHTER die vraag zit. Dan zouden wij vlug geneigd zijn om hem naar „bevoegde instanties” te sturen. Zo doen wij het, als wij rijk zijn aan zilver en goud...

- In arme landen gaat het veelal opvallend anders. (in zoverre ze door het Westen nog niets wijsgemaakt zijn, en nog geen wapen in de hand geduwd kregen)

- Ik ken het verhaal van een motorrijder, een avonturier, die zo plotseling kon besluiten zijn gezin te verlaten, en voor maanden op tocht te gaan.
- De man voer langs W-Bifrika, langs Ghana, en Togo, dan door Nigeria en Mali en Algerije tot België. Dwars door de Sahara.
- Zo kwam hij in contact met veel verschillende soorten mensen en culturen.
- Heel dikwijls was hij aan het einde van al zijn moed, en leed hij honger, en dorst.
- "En wat je dan moet doen" zegt hij: "dat is tonen aan de mensen, hoe arm zij ook zijn, dat je hun hulp kunt gebruiken... Die mensen zullen u helpen."

Nu weten wij wel, gemeente, dat tussen die motorrijder (van wie ik wel eens had willen polsen naar zijn "geloof") en de godsmann Elia een oneindige afstand was.

- Elia handelde in heilige opdracht.
- Ook de weduwe handelde in heilige opdracht.
- En wij: volvoeren wij wat God van ons verlangt?

→ Het huis van de weduwe lijkt gevrwaard voor het oordeel. De doodsmaaltijd die ze bereidde voor haar en haar zoontje wordt door de bemoeienis van de Heer tot een feestmaal, voor drie gelukkige mensen. midden die droogte en midden die woestijn.

- Geen ruime voorraden, maar wél het nodige voor elke dag.
- "... geeft ons heden ons dagelijks brood..."
- En misschien denken wij hierbij ook aan het manna dat elke dag uit de hemel neerdaalde....
- Die mensen, met het zo weinige dat zij hadden, waren gelukkig in een wereld die de vruchten van het eigen kwaad moest kennen.

- Nu, broeder en zuster, vragen wij ons af waarom dat verhaal zo'n akelig verlengstuk heeft; en dat lijkt los te staan van al het vorige: "Na deze gebeurtenissen werd de zoon van de vrouw des huizes ziek: ja, zijn ziekte werd zeer hevig, totdat er geen adem in hem overbleef."
- De profeet woonde daar in dat gezin als drager van het woord des levens. En toch treedt de dood daar, zwijgend en machtig, en als een donker geheimnis, dat huis van gebed binnen.
- Elia had geen antwoord.
- En voor de weduwe was alle gevoel van veiligheid verbroken. In een uitzinnig en wild verdriet omwille van het enige, en het liefste dat zij had, slingert zij Elia verwijten naar het hoofd.
- Waarom moest dat gebeuren?

Het lijkt een "apart" verhaal te zijn

- De gedachte was gangbaar, en is nu nog altijd gangbaar dat als een zondig mens met een godsmann in aanraking komt, deze daad dan onder moet lijden.
„Hoe heb ik het met u, man Gods? Gij hebt bij mij intrek genomen, om mijn ongerechtigheid in herinnering te brengen, en te maken dat mijn zoon sterft“?
- Ook was de gedachte gangbaar, dat als een zoon jong steyt, dat door iemands bijzondere schuld is.
- Bemerkt ook dat de vrouw, die weduwe uit het land van de Baalsvereerders, over haar eigen ongerechtigheid spreekt.
- En hoe schrijnend het ook is, en hoe confronterend het ook is, en hoe groot het verdriet ook is: God wilde Zich aan die vrouw volledig laten kennen. Die vrouw moest leren dat Gods voorzienigheid door de dood van het tijdelijke heen gaat, en dat Gods genade ook leven uit de dood schenkt: het eeuwig leven. Zij moest leren dat het kan: haar leven toevertrouwen en in de handen van de Heer geven.
- Eigenlijk: tot vóór de dood van het jongentje had de vrouw zich alleen maar „een beetje veilig“ gevoeld: Veilig, in de omgeving van de Godsmann, spijs dat ze haar ongerechtigheid kende en erkende.
- De weduwe kende voordien wel de Heer als straffer van het kwaad, maar niet als verzoener van de zonde.

X
...zij zag de
droogte...

X
---scheepsel; kind
van God---

- Zij moest leren dat niet haar ongerechtigheid belangrijk was voor de Heer, maar wel dat zijzelf belangrijk is voor de Heer.
- Bij het sterven en het opnieuw leven van het kind leerde zij de kracht van de opstanding kennen. Gods bedoelingen, en Gods liefde: moest zij leren kennen.
- Zonder het Woord van God zou de dood in het huis van de weduwe een "gewoon sterfgeval" geweest zijn, maar nu was het een stem, een taal, die gehoord, en die begrepen, en die beantwoord wil worden.
- Dood en opstanding, van zo dichtbij meegemaakt, overtuigden haar van grote nabijheid en onpeilbare liefde van de Heer. → Hartversterkend voor de weduwe!
- Gemeente, moge deze boodschap ook voor ons hartversterkend zijn.

Amen.